Eduskunta
Talousvaliokunta
TaV@eduskunta.fi

Viite: EU/411/2025-TEM-2

E 38/2025 vp Valtioneuvoston selvitys: Komission tiedonanto kattavasta EU:n keinovalikoimasta turvallista ja kestävää verkkokauppaa varten

Eduskunnan talousvaliokunta on kutsunut Suomen Yrittäjät kuultavaksi sekä pyytänyt Suomen Yrittäjien lausuntoa E-kirjeestä, joka koskee komission tiedonantoa kattavasta EU:n keinovalikoimasta verkkokauppaa varten (E 38/2025 vp). Tiedonannossa komissio ilmoittaa täytäntöönpanon painopisteistään ja kehottaa vahvistamaan yhteistyötä ja koordinointia kaikkien asiaankuuluvien viranomaisten välillä. Tavoitteena on varmistaa, että verkkokauppa ja suoraan kuluttajille toimitetut tuontituotteet ovat EU:n sääntöjen ja hyvän kauppatavan mukaisia.

Suomen Yrittäjät kiittää mahdollisuudesta tulla kuulluksi ja lausua asiassa.

1. Komission tiedonannosta yleisesti

Komissio antoi 5.2.2025 tiedonannon[1], jossa se esittää keinoja vastata kolmansien maiden verkkokaupan tuomiin haasteisiin. Suomen Yrittäjät kiittää komissiota ongelmien esille nostamisesta ja ratkaisujen esittämisestä. Sisämarkkinoille tulee päivittäin 12 miljoonaa pakettia, jotka hyötyvät vähäisille tavaroille (enintään 150 euroa) myönnettävästä tullivapaudesta. Monet pakettien sisältämistä tuotteista eivät vastaa EU:n tavaroille asettamia vaatimuksia.

Asiassa on kyse mitä suuremmassa määrin kaiken tyyppisten vaatimusten vastaisten tuotteiden haitasta kuluttajien turvallisuudelle ja terveydelle. On tärkeää myös huomioida, että erityisesti lääkkeiden rajat ylittävä verkkokauppa aiheuttaa merkittäviä riskejä potilasturvallisuudelle lääkeväärennösten ja puutteellisesti valvottujen valmisteiden vuoksi. Väärennetyt tai

[1] Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions: A comprehensive EU toolbox for safe and sustainable e-commerce. COM(2025) 37 final. Brussels 5.2.2025

vaatimusten vastaiset lääkkeet vaarantavat sekä yksittäisen kuluttajan terveyden että yleisen lääketurvallisuuden.

Kuluttajaturvallisuuden lisäksi kyse on kuitenkin isosti myös eurooppalaisten ja suomalaisten kauppojen kilpailukyvystä, sillä ulkomarkkinoilla toimivat verkkokaupat ja -alustat eivät kaikilta osin osallistu esimerkiksi tuottajavastuun edellyttämiin jätehuoltoa koskeviin kustannuksiin. On syytä myös huomioida, että USA:n ja Kiinan välinen, mahdollinen kauppasota voi johtaa kiinalaisen tuotteiden entistä suurempaan ohjautumiseen Euroopan markkinoille, minkä vuoksi EU:n ulkopuolisesta verkkokauppa tule tunnistaa mitä suuremmassa määrin myös kauppapoliittiseksi kysymykseksi.

Suomen Yrittäjät katsoo komission ehdottamien toimien olevan monilta osin riittämättömiä ja hyvin hitaita toteuttaa jo olemassa olevien ongelmien ratkaisemiseksi, sillä ehdotusten pääpaino on jo olemassa olevien työkalujen hyödyntämisessä ja jälkikäteisessä valvonnassa. Pidämme epärealistisena mahdollisuutta valvoa päivittäin noin 12 miljoonaa EU:n alueella saapuvaa pakettia. Tullireformin voidaan puolestaan odottaa vievän vuosia. Tuotteiden tulisikin olla turvallisia jo niiden tullessa myyntiin. Komissio ei kuitenkaan esitä verkkoalustojen vastuuta lisääviä toimia koskien tuotteiden turvallisuutta ja EU-vaatimuksenmukaisuutta.

2. Huomiot Suomen kantaan komission tiedonantoon

Suomen Yrittäjät pitää todella tärkeänä, että Suomi vaatii aktiivisia EU-tason toimia kolmansien maiden verkkokauppojen aiheuttamien ongelmiin puuttumiseksi. Ongelmiin on tärkeä puuttua nopeasti ja määrätietoisesti kokonaisvaltaisella lähestymistavalla. Komission rooli verkkomarkkinapaikkojen tarjoajien valvontaviranomaisena sekä tulli- ja markkinavalvontaa koordinoivana tahona on tärkeä. Lisäksi tärkeää on valvonnan tehokkuus ja yhdenmukaisuus koko EU-tasolla. Tärkeää on myös, että lääkkeet sisällytetään osaksi komission esittämää verkkokaupan valvontaa, ja niiden erityispiirteet otetaan huomioon erillisinä ja tiukemmin säänneltynä kategoriana. Erityisen tarpeellista on, että lääkkeiden verkkokaupan valvonta sisällytetään EU:n laajuisiin markkina- ja tullivalvontamekanismeihin, ja että niihin sisältyy kyky tunnistaa ja estää epäilyttävä lääketuonti. Komission tulisi huomioida lääkealan erityiset vaatimukset esimerkiksi digitaalisten tuotepassien ja valvontaviranomaisten toimivaltuuksien määrittelyssä.

Tuemme Suomen huomiota, että EU:ssa säännellään jo tuotteiden elinkaarta ja toimijoiden velvollisuuksia kattavasti. Sääntely on lisäksi monilta osiltaan verrattain uutta. Sääntelyn toimeenpanoa tuleekin tehostaa ja mahdollista lisäsääntelyä, joka kohdistuisi myös unionissa asianmukaisesti toimiviin elinkeinonharjoittajiin, tulee ehdottomasti välttää. Uutta

lainsäädäntöä harkittaessa ja valmisteltaessa tulee erityistä huomiota kiinnittää voimassa olevan lainsäädännön kattavuuteen ja ehdottomasti pidättäytyä päällekkäisestä sääntelystä. Suomen Yrittäjät korostaa, että mahdollisen uuden lainsäädännön yritysvaikutusarviot tule tehdä huolellisesti ja erityisesti mikro-, pien- ja keskisuurille yrityksille aiheutuvaa hallinnollista taakkaa ja -kustannuksia on ehdottomasti vältettävä. Katsomme kuitenkin, että Suomen tulee vaatia erityisesti lainsäädännöllisiä toimia, joilla verkkomarkkinapaikkojen vastuuta lisätään siellä myytävien tuotteiden vaatimuksenmukaisuudesta ennen niiden myyntiin ottamista alustalle sekä tuottajavastuumaksujen hoitamisesta.

Kuluttajansuojalainsäädännön osalta pidämme tärkeänä Suomen huomiota siitä, että kuluttajansuolalainsäädännön toimivia ominaispiirteitä ovat teknologia- ja kanavaneutraalisuus sekä periaatepohjaisuus. Myös kuluttajansuojalainsäädännön alueella EU:sta on tullut merkittävä määrä uutta sääntelyä, josta osa on vielä jäsenmaissa implementointivaiheessa. Ennen uuden kuluttajansuojaa koskevan sääntelyn valmistelua on Suomen kannan mukaisesti ensiarvoisen tärkeää saada kokemusta jo annetun lainsäädännön soveltamisesta ja säännösten toimivuudesta käytännössä. On ehdottoman tärkeää, että kolmansista maista tulevan verkkokaupan aiheuttamien ongelmien hillitsemisessä ei vaikeuteta ja aiheuteta lisää hallinnollista taakkaa asianmukaisesti unionissa toimiville elinkeinonharjoittajille.

Tulliuudistuksen osalta Suomen Yrittäjät tukee muun muassa alle 150 euron tullittomuusraja poistoa ja samalla painottaa, että Suomen tulee aktiivisesti edistää uudistuksessa esitettyjen toimenpiteiden mahdollisimman nopeaa täytäntöön panoa.

3. Tarvitsemme täsmätoimia suomalaisen kaupan kilpailukyvyn säilyttämiseksi

Komissio on esittänyt EU-tason keinoja kolmansista maista tulevan verkkokaupan haasteisiin, mutta osa komission esityksistä on kuitenkin toteutettavissa ajallisesti hitaasti. Sen vuoksi tarvitsemme nopeampia täsmätoimia suomalaisen kaupan kilpailukyvyn säilyttämiseksi.

Suomen Yrittäjät pitää tärkeänä kansallisen valvonnan tehostamista. Siten on erityisen tärkeää, että valvontaviranomaisten riittävät resurssit turvataan. Valvontaviranomaisilla tulee olla tehokkaat mahdollisuudet valvoa tuoteturvallisuutta jakelukanavasta riippumatta. Valvonnan tulee olla nopeaa, tehokasta ja toimivaa tasapuolisten kilpailuedellytysten takaamiseksi.

Kunnioittavasti

Suomen Yrittäjät

Sanna Lempiäinen
asiantuntija